

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Obrony Narodowej (33.)

20 lipca 2022 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy zmianie ustawy o obronie Ojczyzny oraz ustawy o finansach publicznych (druk senacki nr 764, druki sejmowe nr 2399, 2426 i 2426-A).
2. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Protokołu do Traktatu Północnoatlantycznego w sprawie akcesji Królestwa Szwecji, podpisanego w Brukseli dnia 5 lipca 2022 r. (druk senacki nr 759, druki sejmowe nr 2415 i 2438).
3. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Protokołu do Traktatu Północnoatlantycznego w sprawie akcesji Republiki Finlandii, podpisanego w Brukseli dnia 5 lipca 2022 r. (druk senac

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 33)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Jarosław Rusiecki)

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Drodzy Państwo, możemy rozpocząć obrady senackiej Komisji Obrony Narodowej.

Witam państwa bardzo serdecznie.

W porządku dzisiejszych obrad są 3 istotne, ważne punkty. Punkt pierwszy: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o obronie Ojczyzny oraz ustawy o finansach publicznych z druku senackiego nr 764 oraz druków sejmowych nr 2399, 2426 i 2426-A. Punkcie drugi: rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego w sprawie akcesji Królestwa Szwecji, podpisanego w Brukseli dnia 5 lipca 2022 r., z druku senackiego nr 759 i druków sejmowych nr 2415 oraz 2438. Punkt trzeci: rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego w sprawie akcesji Republiki Finlandii, podpisanego w Brukseli dnia 5 lipca 2022 r., z druku senackiego nr 760 oraz druków sejmowych nr 2416 i 2439. Do każdej z tych ustaw są dołączone stosowne opinie Biura Legislacyjnego.

Bardzo serdecznie witam na dzisiejszym posiedzeniu pana ministra Wojciecha Skurkiewicza, sekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej. Witam bardzo serdecznie pana profesora Piotra Wawrzyka, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Witam bardzo serdecznie pana Dawida Stachurskiego, dyrektora Departamentu Prawnego w Ministerstwie Obrony Narodowej. Witam bardzo serdecznie pana pułkownika Sławomira Kozickiego, zastępcę dyrektora Departamentu Budżetowego w Ministerstwie Obrony Narodowej. Witam bardzo

serdecznie pana dyrektora Piotra Pacholskiego, dyrektora Departamentu Polityki Bezpieczeństwa Międzynarodowego w Ministerstwie Obrony Narodowej. Witam bardzo serdecznie pana pułkownika Dariusza Węsierskiego, naczelnika wydziału w Departamencie Budżetowym Ministerstwa Obrony Narodowej. Serdecznie witam panią Annę Bajurską, zastępcę dyrektora Departamentu Prawnego w Ministerstwie Obrony Narodowej – witam serdecznie. Witam bardzo serdecznie pana dyrektora Sławomira Majszyka, zastępcę dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Witam bardzo serdecznie panią Marię Raczyńską, asystentkę sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Witam serdecznie naszych państwa legislatorów, autorów opinii. Witam pana mecenasa Sławomira Szczepańskiego, głównego legislatora w Biurze Legislacyjnym. Witam bardzo serdecznie panią mecenas Iwonę Kozere-Rytel, głównego legislatora w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Senatu. Witam oczywiście bardzo serdecznie państwa senatorów.

Chcę poinformować, że posiedzenie komisji odbywa się w sposób stacjonarny i zdalny. Wszystkich tych państwa senatorów, którzy obradują zdalnie, proszę o przygotowanie urządzeń i dbanie o nie, aby był właściwy kontakt, według procedur przyjętych dla obrad zdalnych.

Rozpoczynając posiedzenie, chciałbym zadać pytanie, czy w sali znajdują się osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową w rozumieniu ustawy o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa. Nie ma, nikt się nie zgłasza.

W związku z tym możemy przejść do...

(Głos z sali: Panie Przewodniczący, przepraszam, mam prośbę. Czy nie dałoby się tej klimy trochę przykręcić? Bo niedługo wszyscy tu będziemy kichali tak jak pan senator.)

Jeśli mogę poprosić o pomoc... Myślę, że za chwilę zostanie to uporządkowane.

Proponuję przejść, Szanowni Państwo, do porządku obrad.

Punkt pierwszy: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o obronie Ojczyzny oraz ustawy o finansach publicznych.

Ustawa o obronie Ojczyzny funkcjonuje już od 23 kwietnia, wymaga pewnych korekt.

Bardzo proszę pana ministra Wojciecha Skurkiewicza o wprowadzenie do tego tematu.

Proszę bardzo.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE OBRONY NARODOWEJ
WOJCIECH SKURKIEWICZ**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Nowelizacja ustawy o obronie Ojczyzny jest przedłożeniem poselskim, inicjatywą poselską i w tym przypadku nie ma stanowiska rządu. Ja, reprezentując Ministerstwo Obrony Narodowej, chciałbym przybliżyć te kwestie, które w tej ustawie, w tej nowelizacji zostały zawarte, bardziej skupić się na tych kwestiach kluczowych, najważniejszych.

Proponowane zmiany ustawy o obronie Ojczyzny poszerzają katalog źródeł zasilania Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych o nowe instrumenty dłużne w celu usprawnienia procesu pozyskiwania kapitału na finansowanie potrzeb Sił Zbrojnych. Obok obecnie zdefiniowanych źródeł zasilania funduszu, opartych m.in. na środkach pochodzących z emisji obligacji, wprowadza się dodatkowe instrumenty, m.in. takie jak kredyty, a także pożyczki oraz inne zobowiązania finansowe. Rezultatem procedowanych zmian będzie absolutna dywersyfikacja strumieni finansowych zasilających fundusz, co pozwoli na bardziej elastyczne i korzystne pod względem kosztowym dobieranie odpowiednich instrumentów finansowych oferowanych przez banki oraz międzynarodowe instytucje finansowe.

Ważnym elementem tej nowelizacji jest również dodanie nowych wpływów Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych, którymi są środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, a które będą przeznaczone na zakup sprzętu wojskowego. W tym przypadku mamy na względzie te środki, które są

klasyfikowane jako środki pozabudżetowe, a są chociażby przekazywanymi stronie polskiej środkami finansowymi jako refundacja za wsparcie armii ukraińskiej. To jest w tym momencie sprawą naturalną, a my mamy problem z zaklasyfikowaniem tych środków finansowych. One nie są środkami budżetowymi, one są z mechanizmów pozabudżetowych, więc to byłby ten dodatkowy element, który posłużyłby do wsparcia Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych, tak żebyśmy mieli możliwość wykorzystywania tych środków finansowych.

To są te główne propozycje w nowelizacji ustawy o obronie Ojczyzny. Mam nadzieję, że Wysoka Komisja przychyli się do tej propozycji sejmowej. Zresztą w Sejmie ta ustawa została poparta bodajże jednogłośnie przez wszystkie formacje, więc liczę, że podobnie będzie również w Senacie.

Jesteśmy do państwa dyspozycji, ja i moi współpracownicy będziemy starli się udzielić odpowiedzi na wszystkie pytania.

**PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI**

Bardzo dziękuję panu ministrowi za słowo wstępne, komentarz do ustawy.

Cóż mogę powiedzieć? Za chwilę oddam głos panu mecenasowi, prosząc o opinię. Panie Ministrze, w Senacie było 100-procentowe poparcie tej ustawy, Sejm miał jakieś tam drobne potknięcia, jeśli tak mogę się wyrazić, ale w izbie wyższej w tej materii była daleko idąca zgoda i jestem bardzo usatysfakcjonowany tym, że wtedy tak zgodnie debatowaliśmy.

Bardzo proszę pana mecenasza Sławomira Szczepańskiego o przedstawienie opinii do ustawy z druku senackiego, którą przygotował na dzisiejsze posiedzenie.

Bardzo proszę, Panie Mecenasie.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo! Panie Ministrze!

Biuro Legislacyjne przedstawiło 4 uwagi do procedowanej ustawy, przy czym 2 pierwsze uwagi i zawarte w nich wątpliwości zostały wczoraj wyjaśnione przez pana ministra na posiedzeniu Komisji Budżetu i Finansów Publicznych, więc pozwolę sobie pominąć te uwagi, one są po prostu już bezprzedmiotowe, nieaktualne. Jeżeli chodzi o 2 następne uwagi, uwagi trzecią i czwartą, to w skrócie powiem, że uwagi i zaproponowane w nich poprawki sprowadzają się do zapewnienia kompatybilności czy też jednolitości w obrębie proponowanych przepisów ustawy o obronie Ojczyzny, chodzi odpowiednio o art. 45 ust. 4 oraz art. 45 ust. 11 tej ustawy.

To wszystko. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI**

Bardzo dziękuję.

Bardzo proszę o komentarz pana ministra Skurkiewicza.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE OBRONY NARODOWEJ
WOJCIECH SKURKIEWICZ**

Ja tylko coś wyjaśnię, Szanowni Państwo. My wczoraj na posiedzeniu komisji finansów publicznych po przedstawieniu opinii Biura Legislacyjnego wyjaśniliśmy kilka kwestii. Cały czas bardzo intensywnie pracujemy nad wdrożeniem poszczególnych elementów ustawy o obronie Ojczyzny. Jednym z tych elementów jest powołanie do życia Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych i realizacja postanowień ustawy związanych z nim. I rzeczywiście przedstawiłem informację odnoszącą się do samego jego tworzenia i funkcjonowania. W tym zakresie wiele się wydarzyło, więc żeby to pozostało... Opinia Biura Legislacyjnego jest opublikowana na stronie Senatu, więc chciałbym tylko uzupełnić, że my już bardzo intensywnie pracujemy nad funduszem wsparcia. Szanowni Państwo, tutaj ważne są daty. Mamy przygotowany plan finansowy funduszu na lata 2022 i 2023. I konsekwencją tego jest to, że Bank Gospodarstwa Krajowego przedstawił projekty planów finansowych na lata 2022 i 2023 do uzgodnienia z ministrem finansów już 6 maja br. Minister te plany uzgodnił 15 czerwca br. Również, zgodnie z obowiązkiem, który został na nas

nałożony jedną z poprawek sejmowych, sejmowa Komisja Obrony Narodowej wydała pozytywną opinię co do planów finansowych w dniu 22 czerwca br. W konsekwencji minister obrony 24 czerwca br. zatwierdził plany finansowe funduszu wsparcia na lata 2022 i 2023. Tak więc ta kwestia jest już co do roku 2022 i 2023 zamknięta. Oczywiście w przyszłości te terminy, które są zapisane w ustawie o obronie Ojczyzny... Plan finansowy na rok 2024 i kolejne lata w roku 2023, bodajże do końca lipca, mamy przyjąć, ale to jest przyszłość.

I jeszcze jedna bardzo ważna sprawa na wypadek jakichkolwiek wątpliwości, pojawiających się pytań. Jak na razie my jeszcze nie podjęliśmy żadnych działań co do uruchomienia jakichkolwiek mechanizmów związanych z Funduszem Wsparcia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, dlatego że oczywiście plan finansowy planem finansowym, ale np. emisja papierów dłużnych odbywa się na wniosek ministra obrony narodowej. Jak do tej pory minister obrony narodowej z takim wnioskiem do prezes Banku Gospodarstwa Krajowego nie wystąpił, więc ta procedura jeszcze nie została uruchomiona. Jeżeli będzie uruchomiona, to oczywiście będziemy informować również Wysokie Komisje, zarówno senacką, jak i sejmową, bo pojawia się wiele przekłamań, że były jakieś wystąpienia, były próby emisji obligacji, nikt się nie zgłosił, nie zgłosili się oferenci. Chcę jednoznacznie stwierdzić i poinformować państwa, że minister obrony narodowej jeszcze nie rozpoczął procedury, nie występował do prezes Banku Gospodarstwa Krajowego o rozpoczęcie takiej procedury związanej z emisją papierów dłużnych.

**PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI**

Bardzo dziękuję.

Kto z państwa senatorów, tu obecnych czy pracujących zdalnie, ma jakieś pytania?

Skoro nikt nie ma, to ja bym chciał poprosić pana ministra o doprecyzowanie sformułowania, którego pan minister użył, co do rozszerzenia tego pakietu źródeł o nowe źródła finansowania. Pan minister użył takiego sformułowania „źródła zagraniczne niepodlegające zwrotowi”. Mógłby pan minister skomentować, o jakie źródła tutaj chodzi?

Proszę bardzo.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE OBRONY NARODOWEJ
WOJCIECH SKURKIEWICZ**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Tu chodzi w głównej mierze o refundację środków finansowych z mechanizmów unijnych, które są dedykowane wsparciu Ukrainy, armii ukraińskiej, ale w tym wypadku konkretnie w obszarze militarnym. Jak państwo zapewne wiecie, Unia Europejska... Nie wiem, czy w tej chwili nie zostało to zwiększone, ale była to dość znacząca kwota 500 milionów, 0,5 miliarda...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Aha, już wiemy – pan dyrektor Pacholski na bieżąco to monitoruje – że to 2,5 miliarda euro przeznaczone na wsparcie wojskowe dla państw członków Unii Europejskiej, które dokonują szeregu donacji dla Ukrainy. Jak państwo wiecie, Polska jest liderem, jeżeli chodzi o Unię Europejską, co do świadczonej pomocy dla armii ukraińskiej. Jesteśmy w pierwszej trójce państw, które pomagają militarnie Ukrainie. Stany Zjednoczone, Wielka Brytania i Polska to są te główne kraje, więc siłą rzeczy Polska jest liderem, jeżeli chodzi o państwa członkowskie. Mieliśmy problem z absorbowaniem i klasyfikowaniem tych środków finansowych. Bo to są środki pozabudżetowe, z tych odrębnych mechanizmów i otrzymując te środki, musimy coś z nimi zrobić. Jedyne trafne i skuteczne rozwiązanie jest takie, aby te środki zasilaly Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Podobnie jest w przypadku np. pobierania środków finansowych od armii sojusznicych, kiedy one prowadzą różnego rodzaju ćwiczenia i treningi w naszych centrach szkolenia, na naszych poligonach. Wtedy też płacą nam za to i to też są np. środki finansowe, które wspierają... Kiedyś był to Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych, dziś to jest Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych. Tak więc to są te środki pozabudżetowe, które mogą być absorbowane i później wykorzystywane na działania związane z modernizacją techniczną Sił Zbrojnych.

**PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI**

Bardzo dziękuję.

Bardzo proszę, pan przewodniczący Jerzy Wcisła.

**SENATOR
JERZY WCISŁA**

Panie Ministrze, a czy wiemy, o jakich kwotach możemy mówić, jeśli chodzi o te środki, które możemy pozyskać i o których pan mówił? Bo z informacji, do których ja dotarłem, wynika, że nasze zaangażowanie militarne w wojnę w Ukrainie jest na poziomie prawie 2 miliardów, 1 miliarda 800 milionów zł. Czy to oznacza, że te pieniądze mogłyby być zrekompensowane z tych środków?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE OBRONY NARODOWEJ
WOJCIECH SKURKIEWICZ**

Nasze zaangażowanie wojskowe, tzn. ta pomoc militarna jest na poziomie blisko 2 miliardów dolarów, nie złotych, tylko dolarów, więc to są znaczne środki finansowe. My sukcesywnie występujemy do Komisji Europejskiej o refundację w poszczególnych pakietach. Nie wiem, czy pan dyrektor Pacholski, dyrektor biura spraw międzynarodowych, będzie wiedział więcej na ten temat. Jeżeli tak, to proszę o informację, Panie Dyrektorze.

**PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI**

Bardzo proszę, Panie Dyrektorze, o odpowiedź z należytym odniesieniem się do poziomu informacji.

**DYREKTOR DEPARTAMENTU POLITYKI
BEZPIECZEŃSTWA MIĘDZYNARODOWEGO
W MINISTERSTWIE OBRONY NARODOWEJ
PIOTR PACHOLSKI**

Bardzo dziękuję, Wysoka Komisjo. Dziękuję, Panie Ministrze.

Oczywiście te prace dotyczące spożytkowania środków, które zostały przyznane na refundację wartości pomocy wojskowej dla Ukrainy z europejskiego funduszu na rzecz pokoju, European Peace Facility, są w toku. Ta mechanika polega na tym, że przyjmowano kolejne 500-milionowe transze tej pomocy. Ostaną decyzją o kolejnych

500 milionach euro zapadła właśnie w poniedziałek w Radzie do Spraw Zagranicznych. Łącznie to już jest 2,5 miliarda euro. I wszystkie państwa członkowskie cyklicznie od końca lutego przedstawiają informacje w tej sprawie Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, która jest takim *clean house*, takim miejscem, w którym to jest weryfikowane i następnie przedstawiane, adekwatnie do tych cyklicznie przyjmowanych transz, do zwrotu pomocy. Oczywiście ten zwrot jest planowany na przestrzeni całej perspektywy finansowej Unii Europejskiej, czyli do 2027 r., European Peace Facility jest właśnie zaplanowany w tej perspektywie finansowej. Te decyzje o zaplanowaniu de facto już 2,5 miliarda euro właśnie antycypują to, że z budżetów na europejski fundusz na rzecz pokoju w kolejnych latach te zwroty będą następowały. Tak więc to będzie rozłożone w latach. Polska już obecnie jest zaplanowana jako największy beneficjent tego zwrotu w przyszłym roku i kolejnych latach. Te zwroty idą oczywiście w setki milionów euro. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Bardzo dziękuję panu dyrektorowi.
Kto z państwa senatorów jeszcze chciałby...
(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz: Ja mam tylko jeszcze jedną informację.*)

Bardzo proszę, pan minister.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE OBRONY NARODOWEJ
WOJCIECH SKURKIEWICZ

Szanowni Państwo! Wysoka Komisjo!

My wczoraj na posiedzeniu komisji finansów publicznych zgodziliśmy się na te propozycje poprawek legislacyjnych Biura Legislacyjnego. I moje pytanie jest wprost do Biura Legislacyjnego, jako że chcemy prosić Wysoki Senat, ale również i Wysoką Komisję o poparcie poprawki absolutnie natury legislacyjnej, która została wypracowana w Ministerstwie Obrony Narodowej. Ja oczywiście jako senator też mam prawo złożyć taką poprawkę, ale moje pytanie jest następujące: jeżelibym taką poprawkę złożył powtórnie na posiedzeniu Komisji Obrony

Narodowej, czy to by usprawniło później prace legislacyjne, bo byłyby zbieżne sprawozdania i jednej, i drugiej komisji? Jeżeli tak, to ja bym sugerował Wysokiej Komisji przyjęcie też tych 2 poprawek legislacyjnych, o których mówił pan mecenas, no i prosiłbym o zaaprobowanie mojej poprawki, czy naszej ministerialnej, którą zaraz podpiszę i do pana przewodniczącego złożę. Ale chciałbym prosić o opinię Biuro Legislacyjne.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Panie Mecenasie, proszę o opinię w tej sprawie.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Panie Ministrze, oczywiście złożenie dzisiaj poprawki, wniosku legislacyjnego analogicznego do złożonego wczoraj usprawni prace, bo nie będziemy musieli ponownie się spotykać na posiedzeniu połączonych komisji.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Bardzo dziękuję.

To rzeczywiście jest istotna kwestia, żeby nie marnować czasu i usprawnić pracę zarówno Komisji Obrony Narodowej, jak i komisji finansów...

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Sławomir Szczepański: Mogę ją ewentualnie odczytać, Panie Przewodniczący.*)

Bardzo proszę.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

Dziękuję bardzo.

Wczoraj wypracowaliśmy brzmienie tej poprawki, więc pozwolę sobie ją odczytać.

Poprawka będzie miała następujące brzmienie: w art. 1 w pkt 1 dodaje się lit. c w brzmieniu: „w ust. 8 – czyli to jest ust. 8 w art. 41 ustawy o obronie Ojczyzny – po wyrazach «ust. 2 i 3 pkt 1» dodaje się wyrazy «pkt 4 i 5»”. Poprawka zmierza do rozszerzenia odwołania w art. 41 ust. 8 ustawy o obronie Ojczyzny o pkt 4 i 5. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI**

Dziękuję bardzo.

Czy państwo senatorowie w tej sprawie mają pytania?

Bardzo proszę, pan senator Wcisła. W tej sprawie, czy...

(Senator Jerzy Wcisła: Nie, nie...)

Proszę wobec tego.

**SENATOR
JERZY WCISŁA**

Panie Przewodniczący, ja także chciałbym wnieść 3 poprawki do tej ustawy. Mogę teraz...

(Przewodniczący Jarosław Rusiecki: Proszę.)

Pierwsza dotyczy tego, by zawrzeć w niej punkt, który będzie mówił, że będziemy dążyli do tego, aby te zakupy uzbrojenia, broni, wydatki na modernizację Sił Zbrojnych były w miarę możliwości dokonywane w polskim przemyśle zbrojeniowym. Sugeruję, by to było 50% wydatków. Bo jeżeli teraz tego nie zrobimy... Teraz, gdy te wydatki są bardzo wysokie, jest najlepsza okazja, by ten polski przemysł zbrojeniowy zaktywować. A to jest też sprawa naszego bezpieczeństwa. Broń, uzbrojenie produkowane w Polsce podnosi także poziom naszego bezpieczeństwa.

Druga poprawka dotyczy planu finansowego funduszu. Chciałbym, aby tam było doprecyzowane, że ten plan finansowy funduszu w szczególności określa środki przeznaczone na budowę, przebudowę i modernizację techniczną Sił Zbrojnych. Mamy doświadczenia z przeszłości dotyczące innych programów, w które wkładano różne inne cele niezwiązane z zasadniczym celem funduszu, i chcielibyśmy tego unikać.

Trzecia poprawka to prośba o skreślenie pkt 6, który zdejmuje z części zamówień procedury dotyczące zamówień. Chcemy, aby jednak

zostały one przywrócone, nie widzimy żadnego powodu, aby te zamówienia, które podlegają procedurze na podstawie umowy międzynarodowej, były zwolnione z przepisów, które znajdują się w tej ustawie.

Składam panu przewodniczącemu te poprawki.

**PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI**

Dziękuję bardzo.

Poproszę pana ministra o komentarz do tych poprawek.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE OBRONY NARODOWEJ
WOJCIECH SKURKIEWICZ**

Po kolei. Ja rozumiem, że pan senator przekazuje te poprawki, które już się pojawiły w Sejmie, więc po kolei.

Jeśli chodzi o trzecią, to absolutnie jesteśmy przeciwni tego typu rozwiązaniu. Kwestie, które poruszył pan senator... I tutaj chcę sprostować: to dotyczy wyłącznie umów międzynarodowych. Zakupy realizowane w formule FMS pomiędzy np. rządem polskim a rządem Stanów Zjednoczonych są wynikiem umowy międzynarodowej. Elementem umowy międzynarodowej jest również harmonogram płatności. I proszę być świadomym tego, że w tym momencie my musimy być elastyczni, bo harmonogramu płatności w umowach międzynarodowych nie można traktować tak samo jak zaliczkowania, które jest realizowane wobec polskiego przemysłu obronnego. Tę kwestię już poruszaliśmy na posiedzeniu komisji sejmowej i jesteśmy przeciwni.

Pierwsza kwestia, tego pułapu 50%. Szanowni Państwo, proszę być świadomym tego, że my realizując zamówienia dla polskiego wojska, w zdecydowanej większości realizujemy je w polskim przemyśle obronnym. Na przestrzeni lat to wyglądało różnie, to było 95%, 80%, ale możemy przyjąć, że to było w tych granicach. Wyjątkiem są ostatnie lata, kiedy są bardzo duże projekty, kosztochłonne, które są realizowane przez Ministerstwo Obrony Narodowej. Rozpoczęło się to od programu „Wisła” i zakupu baterii rakiet Patriot, potem był zakup samolotów F-35.

Teraz będziemy wchodzić w drugi etap programu „Wisła”, będą kolejne baterie rakiet Patriot, czołgi Abrams, kupujemy HIMARS-y. Tak więc jest tak, że te zamówienia, które są realizowane w formule właśnie umów międzynarodowych z rządem Stanów Zjednoczonych, dotyczą zakupu sprzętu, którego rodzimy przemysł obronny nie ma w swoim portfolio, bo nie ma takich możliwości produkcyjnych, nie ma też takich kompetencji. To, co jest możliwe do kupienia w polskim przemyśle zbrojeniowym, absolutnie kupujemy. Przykładem jest dzisiejsza konferencja prasowa o godzinie 8.00 ministra obrony oraz prezesa PGZ. Program „Ottokar-Brzoza”, program pozyskania niszczycieli czołgów w 100% będzie realizowany przez polski przemysł zbrojeniowy, przez Polską Grupę Zbrojeniową, a niszczyciele czołgów jako prototypy będą wchodzić do testowania przez Siły Zbrojne bodajże w roku 2023, w przyszłym roku. To jest sprawa, która przewija się w kolejnych posiedzeniach sejmowej Komisji Obrony Narodowej od samego początku, od kiedy my procedowaliśmy ustawę o obronie Ojczyzny. Ja rozmawiałem z autorami tego projektu. Oni przyjmują argumentację, ale chcieliby, żeby taki zapis był tu umieszczony. Ja szanując państwa senatorów i licząc na daleko idącą rozagę co do podejmowanych decyzji, apeluję, żebyśmy w pewnym sensie nie dali się zwariować. Bo dzisiaj wprowadzenie takich propozycji ogranicza rozwój tych programów, niestety programów kosztochłonnych. A programy obejmujące bardzo specjalistyczną technikę zbrojeniową są naprawdę bardzo kosztowne.

I druga poprawka... Panie Dyrektorze, bardzo proszę,

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Bardzo proszę, Panie Dyrektorze.

DYREKTOR DEPARTAMENTU POLITYKI
BEZPIECZEŃSTWA MIĘDZYNARODOWEGO
W MINISTERSTWIE OBRONY NARODOWEJ
PIOTR PACHOLSKI

Dziękuję.

Szanowni Państwo!

To, co jest przedmiotem drugiej poprawki, jest już de facto zapisane w ustawie o obronie Ojczyzny. To jest w art. 41 oraz w art. 37. W art. 41

ust. 2 jest mowa o tym, że środki funduszu przeznacza się na realizację celów określonych w programie. A w art. 37 ust. 2 pkt 1–3 jest określone, na co można wydatkować środki. Są to zadania dotyczące modernizacji wyposażenia Sił Zbrojnych oraz zamierzenia w zakresie systemów obronnych, gromadzenia i utrzymywania zapasów środków bojowych itd. Tak że to, na co się przeznacza środki z tego funduszu, jest już określone w ustawie i jest to katalog zamknięty. W art. 37 oraz w art. 41 jest mowa o tym, na co można przeznaczyć środki z tego funduszu.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan senator Wcisła i pan senator Zdrojewski. Pan senator Zdrojewski jako pierwszy?

Bardzo proszę.

SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI

Ja przyjmuję taki argument pana ministra, że są w tej chwili nadzwyczajne okoliczności nabywania za granicą sprzętu złożonego technologicznie, skomplikowanego. W związku z tym te 50% to jest za wysoki pułap. Ale proponowałbym, żebyśmy utrzymywali jednak jakiś ambitny poziom i żebyśmy na poziomie 40%, może 30% – tak bym zaproponował – utrzymywali wsparcie dla naszego, rodzimego przemysłu zbrojeniowego. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Dziękuję bardzo.

Pan minister skomentuje to?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE OBRONY NARODOWEJ
WOJCIECH SKURKIEWICZ

Szanowni Państwo!

To jest oczywiście kwestia rozmów, dyskusji i pewnie kwestia przyszłości. Proszę pamiętać

o tym, że my w rodzimym przemyśle zbrojeniowym nie tylko lokujemy nasze zamówienia, ale również lokujemy całe serwisowanie, całe odtwarzanie zdolności, modernizację. I to naprawdę jest tak, że my środków finansowych dla polskiej zbrojeniówki przekazujemy całe mnóstwo. Pan dyrektor Kozicki może mnie poprawi, ale powiem, że w ostatnich latach, i to naprawdę narasta, są coraz większe środki finansowe... My dzisiaj dochodzimy już do 12 miliardów zł rocznie środków finansowych, które są dedykowane polskiej zbrojeniówce. To jest tak, że są pewne obszary, w których nasze zakłady wręcz nie są w stanie tych środków finansowych, mówiąc otwarcie, przerobić. Chociażby Fabryka Broni „Łucznik” w obliczu zwiększających się zamówień musi odtwarzać zdolności czy tworzyć nowe zdolności produkcyjne. Tak samo Mesko w Skarżysku-Kamiennej, również musi tworzyć nowe zdolności. Dzisiaj w Hucie „Stalowa Wola” jest dyskusja na temat uruchomienia nowych linii produkcyjnych ze względu na zamówienia z Ministerstwa Obrony Narodowej, jeżeli chodzi o armatohaubice Krab czy samobieżne moździerze Rak, które są realizowane przez Hutę „Stalowa Wola”. Tak więc my naprawdę bardzo mocno rozszerzamy te zamówienia. Zresztą to jest nie tylko przemysł, mówiąc najogólniej, państwowy, czyli skupiony wokół Polskiej Grupy Zbrojeniowej, ale również ten prywatny, w którym jednym z podmiotów dominujących jest Grupa WB, dla której ten portfel zamówień jest bardzo obfity i której zdolności produkcyjne rozrastają się.

Szanowni Państwo, naprawdę proszę mieć świadomość... Każdy racjonalnie myślący polityk dba o własne podwórko i o własne interesy z tą świadomością, że w sytuacji jakiegokolwiek zagrożenia, w sytuacji W mamy liczyć na rodzimy przemysł zbrojeniowy, dlatego że w sytuacji wojny dostawy od kontrahentów zagranicznych absolutnie mogą być ograniczone i ten obszar kompetencyjny musi być rozwijany. Dlatego my podejmujemy szereg działań i wyzwań związanych ze zmianami planu mobilizacji gospodarki, bo to jest też ważne, wsparcia przemysłu czy utrzymywania potencjału przemysłu na rzecz Sił Zbrojnych, wojska czy tego obszaru militarnego. Tak więc naprawdę... To jest szeroka dyskusja, pewnie również w wymiarze akademickim, co do zaangażowania polskiego przemysłu obronnego, ale ja bym był wstrzemięźliwy w formułowaniu jakichkolwiek prognoz. Zresztą ja nie

jestem w stanie dzisiaj państwu zagwarantować, że próg 20% czy 30% będzie adekwatny do tych możliwości i oczekiwań, które dziś ma polska armia, polskie wojsko.

**PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI**

Dziękuję bardzo.
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)
Za chwileczkę.

Pan minister wspomniał o tych 3 fabrykach, które są niezwykle istotne, ważne w grupie PGZ, i każda z nich jednoznacznie sygnalizuje, że takich pakietów zamówień jak te, które w ostatnich latach są tam realizowane, do tej pory po prostu nie było.

Pan senator Wcisła i pan senator Czerwiński.
Bardzo proszę.

**SENATOR
JERZY WCISŁA**

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze! Szanowni Państwo!

Problem z ustawą o obronie Ojczyzny polega na tym, że my mówimy o dużych pieniądzach, praktycznie nie mając planu finansowego funduszu. Czyli w pewnym sensie, także jako opozycja, ponadpolitycznie zgadzamy się, że wy ten plan dopiero stworzycie. Ja bym chciał, żeby taka ponadpolityczna jedność działała też w drugą stronę. Skoro mówimy o potrzebie jakichś zabezpieczeń, o pewnych obawach, to chciałbym, żeby one też były przyjmowane z taką wiarą, że mówimy to w trosce o polskie sprawy, w tym przypadku o polski przemysł zbrojeniowy. I to, co mówił pan senator... Ja tę zmianę podtrzymuję, ale proszę przyjąć autopoprawkę do tej poprawki do ustawy i wpisać nie 50%, lecz 30%. Jednak uważam, że powinniśmy wymagać tego, aby duża część zakupów była robiona w polskim przemyśle zbrojeniowym. I chciałbym, aby poprawka z tą autopoprawką była przegłosowana.

Jeżeli chodzi o wykreślenie tego pktu 6, to także to podtrzymuję. Ja przejrzałem te ust. 2 i 8, które mają być wyeliminowane. Nie widzę żadnej sprzeczności między podpisywaniem zamówień na podstawie procedury międzynarodowej i realizowaniem jednocześnie tych punktów

dotyczących udzielania zaliczek. Nie widzę tu żadnego problemu, a moim zdaniem wyłączenie z tego trybu obostrzeń co do zaliczek nie ma żadnego uzasadnienia.

Podtrzymuję te swoje 3 poprawki z jedną modyfikacją, taką, aby wymóg 50% udziałów polskiego przemysłu zbrojeniowego zmniejszyć do 30%. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Dziękuję bardzo.
Proszę bardzo.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE OBRONY NARODOWEJ
WOJCIECH SKURKIEWICZ

Jeśli mogę, jeszcze raz...

Panie Senatorze, to nie jest tak, że my się upieramy i mówimy: nie, bo nie. Jeszcze raz powtórzę: my dzisiaj, jeżeli chodzi o zaliczkowanie, możemy udzielić zaliczki w wysokości 30% zamówienia. Oczywiście po zrealizowaniu może być kolejna zaliczka i tak aż do zrealizowania całego zadania. To jest to, co jest w Polsce. Umowy międzynarodowe w formule FMS to są umowy międzynarodowe, których integralną częścią jest harmonogram płatności. To nie jest to samo co zaliczka. Bo gdyby pan przeanalizował np. umowę na zakup samolotów F-35, to zobaczyłby pan, że my, zanim otrzymamy te samoloty F-35, praktycznie za te samoloty w zdecydowanej części zapłacimy. I to jest właśnie ten harmonogram płatności. Kolejne lata, które... Płatności są od roku 2018 do roku bodajże... no, nie chciałbym daty ostatniej wpłaty, jeżeli chodzi o F-35, wskazywać. Ale samoloty F-35 z białą-czerwoną szachownicą będą już w roku 2024. I my w tym momencie praktycznie na pewno zapłacimy za te samoloty o wiele więcej niż 30%, a takie możliwości zaliczkowania daje polskie prawodawstwo. Tak więc jeszcze raz powtarzam, że my chcemy wyłączyć formułę umów międzynarodowych, formułę FMS z tego, tak żeby nie było to traktowane tak samo jak w polskich przepisach. Ale oczywiście szanuję... Państwo macie możliwość zgłaszania takich poprawek i Wysoki Senat o nich zdecyduje.

Jeśli chodzi o pierwszą kwestię, Szanowne Państwo, to my jesteśmy do dyspozycji i propozycja dla Wysokiej Komisji... Bo my mówimy

o 2 różnych sprawach. Z jednej strony mówimy o części 29 budżetu, z której są wydatkowane środki na modernizację, również techniczną, w znacznej wysokości, a z drugiej strony mówimy o funduszu wsparcia, który jest czymś dodatkowym, dodatkowym finansowaniem do części 29 budżetu. Część 29 operuje pojęciowością produktu krajowego brutto, w tym roku to 2,2%, w przyszłym roku to 3% PKB i to będzie realizowane. Fundusz wsparcia jest czymś dodatkowym. I jesteśmy otwarci na to, żeby państwu szczegółowo przedstawić informację chociażby na temat zamierzeń co do realizacji w najbliższych latach. Zresztą na posiedzeniu sejmowej Komisji Obrony Narodowej, zgodnie z ustawą i zgodnie z poprawką, którą zgłosiła opozycja, prezentowałem ten pakiet, który będzie realizowany przez Ministerstwo Obrony Narodowej w najbliższych 2 latach. Oczywiście posiedzenie miało wysoki gryf, bo to było posiedzenie z klauzulą „tajne”. Jeżeli Wysoka Komisja widzi taką potrzebę, możemy odbyć analogiczne posiedzenie z komisją senacką i przedstawić szczegóły zapisów, to, jakie zamówienia będziemy realizować do roku 2025, ten pakiet na najbliższe lata.

Ale oczywiście przed nami jest również kolejna kwestia, bardzo rozbudowana, dotycząca planu modernizacji technicznej. Jak państwo wiecie, jest to dokument strategiczny z punktu widzenia funkcjonowania Sił Zbrojnych. Dlatego też w tej chwili trwają intensywne prace nad nowelizacją PMT na lata 2021–2035, ale już rozpoczęliśmy prace nad kolejną perspektywą 15-letnią, nad PMT na lata 2024–2039, bo to będzie program, który też będziemy w najbliższym czasie przyjmować. Tak więc w tym obszarze modernizacyjnym dzieje się naprawdę bardzo wiele, tym bardziej że środki finansowe są, jak państwo widzicie, o wiele większe, niż wydawało się jeszcze rok, dwa czy trzy lata temu. Plan finansowy funduszu wsparcia jest, jest przygotowany, jest zaakceptowany zgodnie z tymi terminami, które państwu na samym początku posiedzenia komisji przedstawiłem. I ten plan również, jeżeli sobie Wysoka Komisja życzy, możemy przedstawić.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Bardzo dziękuję.
Pan senator Jerzy Czerwiński.

SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!
2 kwestie.

Pierwsza to pytanie do przedstawiciela resortu spraw zagranicznych. Rozumiem, że próba czy też propozycja skreślenia w art. 49 dodawanego ust. 9 dotyczy umów międzynarodowych. Czy jest w ogóle możliwe stosowanie polskiego prawa dotyczącego zaliczek w umowach międzynarodowych? Jak to jest regulowane na etapie, nazwałbym to, negocjacji? Czy to nie umożliwi zawieranie niektórych umów międzynarodowych, jeśli chodzi o dostawy sprzętu z zagranicy? To jest pierwsza kwestia.

I druga kwestia. Ponieważ my nie mamy tych poprawek na piśmie, nie dołączono ich, prosiłbym, żeby pan legislator przeczytał ostateczne brzmienie tej poprawki dotyczącej poziomu finansowania, nazwałbym to, zamówień w polskim systemie produkcyjnym. Potem będę miał jeszcze jedno pytanie z tym związane, ale po dokładnym przeczytaniu tej poprawki.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Dziękuję bardzo.

Czy pan minister, czy pan dyrektor?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz: Pan dyrektor Pacholski, bo to pan dyrektor Pacholski zajmuje się tymi umowami międzynarodowymi.)

Pan dyrektor Pacholski, dyrektor departamentu bezpieczeństwa międzynarodowego.

Bardzo proszę.

DYREKTOR DEPARTAMENTU POLITYKI
BEZPIECZEŃSTWA MIĘDZYNARODOWEGO
W MINISTERSTWIE OBRONY NARODOWEJ
PIOTR PACHOLSKI

Bardzo dziękuję.

Można by zacząć oczywiście od odniesień do źródeł prawa RP. Skoro mówimy tutaj o umowach międzynarodowych, które nie wchodzą do polskiego porządku prawnego w trybie wyrażenia zgody w ustawie i następnie ratyfikacji przez prezydenta RP, to te wymogi dotyczące poziomu

maksymalnego zaliczkowania oczywiście musiałyby zostać spełnione w ramach negocjowania takiej umowy międzynarodowej. A umowy międzynarodowe, o których pan minister mówił, dotyczące nabywania sprzętu i uzbrojenia w ramach współpracy międzyrządowej, zasadniczo nie stanowią traktatów w polskim systemie i polskich źródłach prawa. W związku z tym te wymogi dotyczące maksymalnego poziomu zaliczkowania musiałyby być spełniane. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Bardzo dziękuję.

Teraz bardzo proszę pana mecenasa o odczytanie poprawek pana senatora Wcisły. I jeśli od razu mógłbym prosić o opinię i komentarz...

Bardzo proszę.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Poprawki pana senatora widzę po raz pierwszy, więc na ile będę mógł dokonać analizy, na tyle państwu ją przedstawię.

Jeżeli chodzi o pierwszą poprawkę, to ona dotyczy dokonania zmiany w art. 40 ust. 5 ustawy o obronie Ojczyzny, czyli to jest rozszerzenie procedowanej ustawy o nowy zakres regulacji. Jak zauważyłem, de facto sprowadza się ona do dodania w ust. 5 drugiego zdania, nowego zdania. Obecne pierwsze zdanie brzmi tak jak zaproponowano: „minister obrony narodowej, planując wydatki na modernizację techniczną Sił Zbrojnych, uwzględnia polski przemysłowy potencjał obronny oraz wydatki na badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie obronności państwa”. Czyli to jest analogiczne zdanie do tego w obecnie obowiązującej ustawie. I teraz ta nowość: „każdego roku udział polskiego przemysłu zbrojeniowego wynosi nie mniej niż – zgodnie z autopoprawką pana senatora – 30% wszystkich wydatków na modernizację Sił Zbrojnych”. Jeżeli chodzi o kwestie legislacyjne, to po pierwsze, mam wątpliwości co do spójności tematycznej, merytorycznej zdania drugiego ze zdaniem pierwszym, ponieważ norma ze

zdania pierwszego nakłada na ministra obrony narodowej obowiązek co do planowania wydatków na modernizację techniczną Sił Zbrojnych, a zdanie drugie stanowi, że każdego roku udział polskiego przemysłu zbrojeniowego w wydatkach wynosi nie mniej niż 30%. To jest taki pierwszy wniosek ad hoc. I wniosek drugi. Jeżeli mógłbym zaproponować coś od strony technicznej, to tę poprawkę bym zaproponował zrehabilitować w ten sposób, że w art. 40 w ust. 2 dodaje się zdanie drugie: „każdego roku udział polskiego przemysłu zbrojeniowego wynosi nie mniej niż 30%”... itd. Mam takie wątpliwości.

Jeżeli chodzi o poprawkę drugą pana senatora, to ona dotyczy rozszerzenia de facto art. 1 pkt 2 procedowanej ustawy, który zmienia art. 42, i zmierza do rozszerzenia przykładowego zakresu planu finansowego funduszu. Jeżeli chodzi o moje wnioski, to bazując na obecnie obowiązującym art. 42 ust. 1... To jest ten ustęp, który przedstawia przykładowy katalog zamknięty spraw określanych w tym planie finansowym funduszu. Ust. 1 brzmi: „Bank Gospodarstwa Krajowego sporządza plan finansowy funduszu, który określa w szczególności”... i tu są pkt 1 i pkt 2. Zmieniany jest pkt 2. Więc ze względów legislacyjnych, żeby zapewnić spójność w zmienianym art. 42, zaproponowałbym panu senatorowi drobną techniczną modyfikację. Nie dodawałbym ust. 1a, który również określałby, że plan finansowy określa „w szczególności”, bo już to „w szczególności” jest w ust. 1. Dodałbym po prostu do ust. 1 nowy pkt 3. Czyli poprawka mogłaby wtedy brzmieć: w art. 1 w pkt 2 – czyli w naszej noweli – lit. a – gdyż lit. a dotyczy zmiany ust. 1 – otrzymuje brzmienie „w art. 42 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie”..., czyli byłoby tak, jak jest w procedowanej ustawie, i dodaje się pkt 3 w brzmieniu... Ten punkt by mówił: „środki przeznaczone na przebudowę i modernizację techniczną Sił Zbrojnych”. Byłoby to wtedy spójne z ust. 1.

A jeżeli chodzi o poprawkę trzecią, to tu jest prosty zabieg legislacyjny polegający na skreśleniu nowo dodawanego ust. 9. Jak zdążyłem sprawdzić, nie pociąga to za sobą jakichś innych zmian wynikowych. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Dziękuję bardzo.

Pan senator Jerzy Czerwiński dokończy swoją wypowiedź.

SENATOR
JERZY CZERWIŃSKI

Właśnie à propos tej pierwszej poprawki, tej dotyczącej procentów, ograniczającej. Proszę zwrócić uwagę na to, że teraz wiemy dokładnie, o co chodzi. Chodzi o odcinek roczny. Ten udział procentowy musi być w okresach rocznych. Więc wystarczy jeden duży kontrakt, np. na myśliwce F-35, i tych 30% udziału polskiego przemysłu zbrojeniowego nie będzie można osiągnąć. W jednym roku tak, ale w innym nie. I pytanie jest takie: o co tak naprawdę chodzi w tej poprawce? Bo jeśli chodzi o zabezpieczenie, nazwałbym to, polskiego przemysłu zbrojeniowego, to ono jest w tej chwili realizowane. Pytanie jest, czy w ten sposób nie będzie uniemożliwione zawieranie niektórych kontraktów, dokonywanie zakupów, które są jednostkowo kwotowo bardzo duże i w danym roku mają duży procentowo udział w budżecie.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Bardzo dziękuje panu senatorowi za zdanie tych pytań.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby jeszcze zabrać głos w dyskusji?

Pan senator Wcisła. Bardzo proszę.

SENATOR
JERZY WCISŁA

Chciałbym tylko powiedzieć, że te propozycje pana legislatora przyjmuję, i prosiłbym o poprawienie tych moich wniosków.

Jeśli chodzi o to zagrożenie, że w którymś roku będzie robiony duży zakup i akurat w tym roku może się okazać, że nie utrzymamy tych 30%, to wydaje mi się, że nie ma takich kontraktów, które byłyby realizowane w całości w jednym roku. Nawet jeżeli mówimy o samolotach czy o czołgach, to ich zakupy także są rozłożone na wiele lat. Zatem nie sądzę, aby było to zagrożenie realne. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI**

Dziękuję bardzo.
(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz: Jeszcze jedna uwaga na samo zakończenie.)

Bardzo proszę, pan minister Skurkiewicz.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE OBRONY NARODOWEJ
WOJCIECH SKURKIEWICZ**

Jeśli chodzi o tę poprawkę pierwszą, odnoszącą się do 50% czy 30%, to chciałbym zwrócić uwagę tylko na to, że ona jakby wykracza poza przedłożenie poselskie, tę inicjatywę, ustawę, którą dzisiaj się zajmuje Senat. Tak więc proszę też pamiętać, że jako senatorowie mamy określone możliwości, nie możemy dowolnie sobie czegoś regulować i dopisywać w ustawie. Przypomnę, że nowelizacja ustawy o obronie Ojczyzny, która została przyjęta 7 lipca, nie dotyczy, nie dotyczy w żaden sposób art. 40. A skoro już mówimy o tych kwestiach, to, Szanowni Państwo, w art. 40 jest to zapisane jasno i dość precyzyjnie. Jeden z punktów w art. 40 mówi m.in., że minister obrony narodowej, planując wydatki na modernizację techniczną Sił Zbrojnych, uwzględnia polski przemysłowy potencjał obronny oraz wydatki na badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie obronności państwa. Tak więc oczywiście nie ma tutaj tego zapisu procentowego, ale my nie możemy lokować zamówień tylko poza granicami kraju, bo to jest wyjście poza ramy ustawy o obronie Ojczyzny.

Jednak powtórzę: w swojej zbiorowej mądrości Senat zapewne podejmie decyzję w tej sprawie. I chciałbym też zwrócić uwagę na to, co powiedział pan mecenas na samym początku, że ta pierwsza poprawka wykracza poza materię ustawową, która z Sejmu trafiła do Senatu.

**PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI**

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.
Czy ktoś z państwa senatorów jeszcze chciałby zabrać głos w dyskusji?

(Senator Robert Mamątow: Ja rozumiem, że ministerstwo jest przeciwko tym wszystkim 3 poprawkom, tak?)

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz: Tak.)

(Senator Robert Mamątow: Okej.)

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo, ja mam taką propozycję, aby komisja przegłosowała w pierwszej kolejności poprawki, które zasugerowało Biuro Legislacyjne, te 2 uwagi, o których mówił pan mecenas, i tę korektę, którą zgłosił pan minister. Ja pozwolę sobie, że tak powiem, tę propozycję, którą zgłosił pan mecenas, przejąć. Proponuję głosowanie, przyjęcie w pierwszej kolejności ustawy z uwagami Biura Legislacyjnego i zaproponowaną przez pana ministra tę jedną korektą, a później będą te propozycje, które zgłosił pan senator Wcisła.

Wobec tego, Szanowni Państwo, kto jest za przyjęciem ustawy z 2 uwagami Biura Legislacyjnego...

(Głos z sali: Musimy przegłosować każdą poprawkę...)

Ale czy możemy... Rozmawialiśmy z panem...

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
SŁAWOMIR SZCZEPAŃSKI**

Ja rozumiem, Panie Przewodniczący, że pała propozycja, żeby w bloku przegłosować, jeżeli nie ma sprzeciwu Wysokiej Komisji, poprawki pana przewodniczącego, czyli 2 poprawki zaproponowane przez Biuro Legislacyjne, oraz wniosek zgłoszony przez pana ministra, ponieważ jest akceptacja i ze strony rządu, i ze strony komisji, a oddzielnie przegłosować 3 poprawki zgłoszone przez pana senatora Wcisłę. Oczywiście może być też taka decyzja, że poprawki pana senatora Wcisły zostaną przegłosowane w bloku, ale w drugim, oddzielnym.

**PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI**

Tak właśnie.

Wobec tego pierwsze głosowanie, jeśli chodzi o te propozycje poprawek do ustawy, które zgłosili Biuro Legislacyjne i pan minister.

Kto z państwa jest za tymi poprawkami? (11)
Prosimy też o zebranie głosów zdalnych...

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Czy pan senator chce powtórzyć swoje poprawki, czy możemy je przegłosować łącznie?

(Głosy z sali: Łącznie...)

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem 3 poprawek zgłoszonych przez pana senatora, wiceprzewodniczącego Jerzego Wcisłę? Proszę o podniesienie ręki. Kto jest za? (5)

Kto jest przeciw? (5)

Kto się wstrzymał? (1)

Poprawki zgłoszone przez pana senatora Jerzego Wcisłę nie uzyskały większości.

SENATOR

JERZY WCISŁA

Panie Przewodniczący, ja te poprawki zgłoszę jako wniosek mniejszości.

PRZEWODNICZĄCY

JAROSŁAW RUSIECKI

No, tego też oczekiwałem, myślałem, że tak będzie.

Szanowni Państwo, teraz przegłosujemy całą ustawę.

Kto z państwa jest za przyjęciem ustawy z wniesionymi uwagami i poprawkami? Proszę o podniesienie ręki. Kto jest za? (11)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję państwu bardzo.

Pozostało nam wyznaczenie senatora sprawozdawcy w tej sprawie.

Czy ktoś z państwa senatorów się zgłasza?

Jeśli pan senator Robert Mamątow pozwoli, to zgłoszę pana senatora.

Czy ktoś z państwa ma jakieś uwagi? Nie.

Bardzo dziękuję.

Rozumiem, że pan senator Jerzy Wcisła będzie sprawozdawcą wniosku mniejszości.

Bardzo dziękuję.

W ten sposób, Szanowni Państwo, zamknęliśmy punkt pierwszy, odnoszący się do nowelizacji ustawy o obronie Ojczyzny.

Dziękuję bardzo panu mecenasowi.

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Sławomir Szczepański: Dziękuję bardzo.)

(Głos z sali: Do widzenia.)

Do widzenia.

Szanowni Państwo, przechodzimy do punktu drugiego i w zasadzie do punktu trzeciego.

Ja od razu mam pytanie do pani mecenas: czy możemy debatować nad tymi 2 punktami łącznie...

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Iwona Kozera-Rytel: Jak najbardziej tak.)

Oczywiście głosowania będą odrębne.

Szanowni Państwo, przechodzimy do debaty nad 2 punktami odnoszącymi się do wyrażenia zgody na ratyfikację Protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego w sprawie akcesji Królestwa Szwecji, jak również Republiki Finlandii.

W obydwu te projekty wysoce zaangażowane są Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Ministerstwo Obrony Narodowej.

Poproszę o słowo wstępne pana profesora, pana ministra Piotra Wawrzyka.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

SEKRETARZ STANU

W MINISTERSTWIE

SPRAW ZAGRANICZNYCH

PIOTR WAWRZYK

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Te ustawy rzeczywiście mają bezprecedensowy charakter, dlatego że Królestwo Szwecji, przystępując do Sojuszu Północnoatlantyckiego, zrywa ze swoją ponaddwustuletnią polityką neutralności. Ona była tam stosowana od 1811 r., zaś w przypadku Finlandii, Republiki Finlandii od 1918 r. Po pierwszej agresji rosyjskiej na Ukrainę w 2014 r. te kraje przystąpiły do ścisłej współpracy z Sojuszem Północnoatlantyckim. Tegoroczna agresja, z 24 lutego, w sposób diametralny zmieniała nastawienie opinii publicznej w tych krajach, a w konsekwencji również władz tych krajów. O ile jeszcze kilka tygodni przed rosyjską agresją na Ukrainę sondaże mówiły o tym, że społeczeństwa tych krajów nie są zdecydowane na przystąpienie do Sojuszu Północnoatlantyckiego, o tyle agresja sprawiła, że te proporcje, można powiedzieć, się odwróciły.

W konsekwencji 5 lipca tego roku doszło do podpisania omawianych protokołów akcesyjnych.

Te 2 dokumenty doprowadzą do zmiany w sposób zasadniczy sytuacji geopolitycznej, sytuacji w zakresie bezpieczeństwa w regionie. Po pierwsze, to są kraje, które odgrywają dużą rolę, jeżeli chodzi o ich potencjał militarny, potencjał wojskowy. Mają dobrze wyposażone, nowoczesne siły zbrojne, tak jest przede wszystkim w przypadku Szwecji, ale Finlandii również, oraz dobrze funkcjonujący, dobrze oceniany na świecie przemysł zbrojeniowy, zatem w sposób znaczący zwiększają potencjał militarny i zbrojeniowy, przemysłu zbrojeniowego Sojuszu Północnoatlantyckiego.

Po drugie, dokumenty te zmieniają również sytuację geopolityczną w regionie Morza Bałtyckiego. Teraz takim newralgicznym punktem oczywiście jest przesmyk suwalski. Można powiedzieć, że w momencie akcesji tych 2 krajów sytuacja odwróci się diametralnie, dlatego że to Rosja będzie miała tylko mały fragment wybrzeża Morza Bałtyckiego. To morze w zasadzie stanie się morzem wewnętrznym Sojuszu Północnoatlantyckiego, co sprawia, że diametralnie polepszy się bezpieczeństwo Polski, ale również krajów bałtyckich. Można więc powiedzieć, że to Rosja będzie dosłownie miała gorsze możliwości działania militarnego, gdyby je planowała, w regionie Morza Bałtyckiego, a Sojusz będzie w stanie bardzo szybko, sprawnie przeprowadzić ewentualną pomoc dla krajów w tym regionie, które stałyby się ofiarą rosyjskiej agresji.

Stąd też w imieniu rządu proszę o przyjęcie tych 2 ustaw. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Dziękuję bardzo panu ministrowi.

Czy pan minister Skurkiewicz chce coś powiedzieć, czy nie?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz: Tutaj kluczowe jest Ministerstwo Spraw Zagranicznych. My oczywiście wspieramy, jeżeli będą jakieś pytania, wątpliwości, to jesteście do dyspozycji.)

Bardzo dziękuję.

Poproszę panią mecenas Iwonę Kozere-Rytel, autorkę opinii w sprawie zarówno jednej, jak i drugiej ustawy, o opinie w sprawie tych ustaw.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
IWONA KOZERA-RYTEL

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Obie ustawy nie budzą zastrzeżeń legislacyjnych.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Bardzo dziękuję.

Czy ktoś z państwa senatorów chce zabrać głos?

Pan senator Bogdan Zdrojewski. Bardzo proszę.

SENATOR
BOGDAN ZDROJEWSKI

Po pierwsze, chciałbym złożyć wniosek o przyjęcie tych 2 propozycji.

Dodam, że mam też osobistą satysfakcję, gdyż pracując w komisji obrony Parlamentu Europejskiego, wielokrotnie podnosiłem problem ewentualnej akcesji tych 2 państw, pytając ich przedstawicieli o rozmaite aktywności, które zachęciłyby te 2 państwa do włączenia się do struktur natowskich. Na ostatnim posiedzeniu na pytanie dotyczące tego, kiedy to się może stać, reprezentant Szwecji – to pamiętam dokładnie – odpowiedział: no, gdyby Rosja napadła na Litwę, to prawdopodobnie byśmy przystąpili. Nie napadała na Litwę, napadła na Ukrainę, a ich wstąpienie staje się faktem. Z naszego punktu widzenia jest to bardzo istotne. Warto dodać, że będzie to oznaczało także absorbowanie znaczących sił rosyjskich na tej linii niezwykle długiej granicy natowskiej po tym właśnie akcie. Tak więc trzeba przyjąć to z wielką satysfakcją.

Jedyne pytanie, jakie mogę mieć dzisiaj do pana ministra, to pytanie, na ile aktywności tureckie, te negatywne, mogą jeszcze opóźnić finał, czyli dojście tych 2 państw do struktur natowskich w pełnym wymiarze. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze, za wypowiedź.

Czy pan minister skomentuje to? Bo sprawa Turcji budzi zainteresowanie, tak to określe.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
ZAGRANICZNYCH
PIOTR WAWRZYK

Nie mamy w tej chwili sygnałów, aby Turcja w jakikolwiek sposób zamierzała blokować tę akcesję. Parlament turecki w tej chwili ma przerwę wakacyjną tak jak część parlamentów, ale mamy zapowiedź, że po tej przerwie podejmie prace w tej sprawie. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAROSŁAW RUSIECKI

Bardzo dziękuję.

Czy jeszcze ktoś z państwa senatorów chciałby w tej sprawie zabrać głos? Nie.

Stawiam wniosek o przyjęcie ustawy o ratyfikacji Protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego w sprawie akcesji Królestwa Szwecji zawartej w załączonych drukach senackich i sejmowych.

Kto z państwa senatorów jest za? (11)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Proszę o podanie wyników.

Jednogłośnie za.

Myślę, że przejdziemy do głosowania nad ustawą o ratyfikacji Protokołu do Traktatu Północnoatlantyckiego w sprawie akcesji Republiki Finlandii zawartą w załączonych drukach.

Kto z państwa senatorów jest za? (11)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Proszę o podanie pełnych wyników głosowania.

Stwierdzam, że komisja pozytywnie zaopiniowała obydwie ustawy dotyczące ratyfikacji.

Pozostało nam wyznaczenie senatorów sprawozdawców.

Pan senator Zdrojewski już się zgłaszał wcześniej, więc bardzo proszę.

Rozumiem, że sprawozdawcą obydwu ustaw pan senator...

(*Senator Bogdan Zdrojewski*: Tak jest, bo one będą łącznie rozpatrywane...)

Tak, łącznie, rzeczywiście takie było zgłoszenie na spotkaniu konwentu.

Tak więc pan senator Bogdan Zdrojewski będzie sprawozdawcą Komisji Obrony Narodowej w kwestii ratyfikacji protokołów o przystąpieniu do Paktu Północnoatlantyckiego Królestwa Szwecji i Republiki Finlandii.

Szanowni Państwo, wyczerpaliśmy porządek obrad.

Dziękuję państwu bardzo. Dziękuję panom ministrom, współpracownikom, panom oficerom, Biuru Legislacyjnemu.

Dziękuję państwu.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 9 minut 41)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy